

Bezuinigingen op cultuur

De voorgenomen bezuinigingen op het gebied van kunst en cultuur hebben veel reacties opgeleverd. In dit onderzoek zijn reacties van de Nederlanders bekeken en afgezet naar hun politieke voorkeur en hun "kunstconsumptie".

60% van de Nederlanders is het eens met de bezuinigingen. Als de partijen op volgorde van rechts naar links worden geplaatst dan zien we dat de cijfers van hoog naar laag gaan als we van rechts naar links kijken op het politieke spectrum.

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks
Eens met bezuinigingen op cultuur	60%	86%	83%	79%	48%	30%	32%	24%

Naar politieke voorkeur zien we ook grote verschillen in "kunstconsumptie". Terwijl bij voorbeeld de helft van de Nederlanders aangeeft de afgelopen 12 maanden naar een museum te zijn gegaan is dat cijfer bij PVV kiezers circa een kwart en bij D66 kiezers bijna drie kwart.

De onderste drie activiteiten kunnen meer als exclusief worden beschouwd. Tussen 8 en 18% van de Nederlanders heeft die activiteit in de laatste 12 maanden ondernomen,

Bij alle 8 onderzochte activiteiten zien we dat de PVV-kiezers dat het afgelopen jaar -beduidend- minder heeft gedaan dan de kiezers van de andere partijen.

Kiezers van D66 en in iets mindere mate die van Groen Links en PvdA scoren bij de meeste van de gevraagde activiteiten de hoogste score. Kiezers van VVD, CDA en SP zitten dan meer in de middengroep. De verschillen tussen de uitersten (doorgaans D66 en PVV zijn vaak heel groot).

Welke activiteiten heeft u de afgelopen 12 maanden ondernomen?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks
Naar een museum gegaan	48%	27%	47%	48%	73%	62%	42%	66%
Een concert van hedendaagse muziek bezocht	45%	27%	50%	40%	64%	50%	43%	68%
Een tentoonstelling bezocht	36%	14%	34%	34%	62%	45%	35%	58%
Musical bezocht	29%	18%	28%	33%	20%	35%	31%	34%
Toneelvoorstelling bezocht	28%	16%	25%	22%	53%	43%	28%	53%
Concert van klassieke muziek bezocht	18%	5%	14%	19%	34%	26%	12%	26%
Een kunstwerk gekocht	10%	3%	10%	7%	10%	14%	11%	22%
Opera/operette bezocht	8%	4%	8%	4%	15%	13%	4%	14%

De ondervraagden zijn 12 stellingen voorgelegd. Ook daaruit blijkt dat een meerderheid het eens is met de bezuinigingen. De eerste drie stellingen laten goed zien waar de Nederlanders in meerderheid voor zijn en hoe de verschillen zijn naar politieke voorkeur. Kiezers van PVV, VVD en in iets mindere mate van het CDA zijn sterk voor. De kiezers van D66 en Groen Links zijn doorgaans beduidend minder voor dan de kiezers van de andere partijen. Dat geldt trouwens wat Groen Links betreft niet voor de eerste stelling. PvdA-kiezers zijn het minst eens met de stelling dat in het verleden er door de overheid teveel geld aan kunst en cultuur is uitgegeven.

Het antwoord op de laatste stelling is duidelijk. Maar 36% van de Nederlanders hoopt dat de volgende regering de bezuinigingen op de kunst weer terugdraait.

	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks
<i>verticaal gepercenteerd naar</i> Als je kunstenaar wil worden moet je maar zelf zien hoe je je geld verdient. Daar moet de overheid geen rol bij spelen.	69%	87%	83%	81%	49%	44%	42%	63%
Ik zie niet in waarom voor een opera wel subsidie wordt gegeven en voor een musical niet.	68%	79%	81%	74%	44%	63%	78%	38%
In het verleden is er door de overheid teveel geld aan kunst en cultuur uitgegeven.	61%	83%	81%	72%	43%	30%	41%	45%
Als een orkest, ballet of toneelgezelschap niet minstens de helft van hun kosten aan inkomsten kunnen krijgen dan moet de overheid geen subsidie geven.	58%	82%	82%	70%	35%	44%	49%	25%
Al die mensen die protesteren tegen de bezuiniging op de kunst doen het uit eigenbelang.	55%	82%	78%	76%	30%	39%	44%	19%
Nu er bezuinigd moet worden is het terecht dat kunst en cultuur op deze manier wordt aangepakt.	54%	73%	83%	70%	29%	17%	29%	29%
Het verstrekken van subsidie voor kunst en cultuur is een teken van beschaving.	51%	28%	30%	42%	71%	83%	70%	80%
Toegang tot musea die door de overheid betaald worden zou gratis moeten zijn.	51%	69%	51%	36%	32%	58%	67%	43%
Het is niet goed dat staatssecretaris Zijlstra weinig verstand heeft van kunst.	50%	35%	26%	43%	69%	84%	67%	65%
Als een museum niet minstens de helft van zijn kosten aan inkomsten kan krijgen dan moet de overheid geen subsidie geven.	48%	68%	71%	61%	25%	34%	31%	16%
Bezoekers aan opera's en het gesubsidieerd toneel betalen veel te weinig voor hun kaartjes.	43%	53%	54%	51%	38%	26%	23%	43%
Ik hoop dat de volgende regering de bezuinigingen op kunst en cultuur weer terugdraait.	36%	8%	8%	13%	50%	67%	56%	89%

De stellingen zijn ook afgezet naar de "kunstconsumptie". Daarbij zijn allereerst de negen onderscheiden categorieën tegen elkaar afgezet. Daaruit blijkt o.a. dat er sprake is van een duidelijke clustering van kunstconsumptie. Bezoekers van een opera/operette of klassiek concert, of degenen die een kunstwerk hebben gekocht scoren over de hele linie -duidelijk- hoger dan de anderen. Dat is minder het geval bij bezoekers van een musical of een concert van hedendaagse muziek. Maar ook zij scoren duidelijk hoger dan de gemiddelde Nederlander op alle gemeten activiteiten.

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Museum bezocht	Hedendaags Concert bezocht	Tentoonstelling bezocht	Musical bezocht	Toneelstuk bezocht	Klassiek Concert bezocht	Kunstwerk gekocht	Opera/ Operette bezocht
Naar een museum gegaan	48%		65%	90%	66%	78%	84%	87%	88%
Een concert van hedendaagse muziek bezocht	45%	57%		65%	54%	72%	60%	69%	64%
Een tentoonstelling bezocht	36%	68%	56%		53%	67%	75%	77%	85%
Musical bezocht	29%	36%	35%	39%		48%	32%	37%	49%
Toneelvoorstelling bezocht	28%	48%	50%	55%	53%		61%	55%	70%
Concert van klassieke muziek bezocht	18%	35%	28%	41%	24%	41%		48%	73%
Een kunstwerk gekocht	10%	20%	18%	23%	15%	20%	26%		36%
Opera/operette bezocht	8%	15%	12%	19%	14%	19%	29%	25%	

Naarmate men zelf actief is bij "exclusievere" kunstactiviteiten, is men het minder eens met de bezuinigingen op cultuur.

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Museum bezocht	Hedendaags Concert bezocht	Tentoonstelling bezocht	Musical bezocht	Toneelstuk bezocht	Klassiek Concert bezocht	Kunstwerk gekocht	Opera/ Operette bezocht
Eens met bezuinigingen op cultuur	60%	47%	53%	43%	51%	42%	43%	42%	35%

Ten slotte is de relatie bekeken tussen het eens zijn op de verschillende stellingen en de eigen kunstconsumptie.

<i>Percentage eens met stelling</i>	Allen	Museum bezocht	Hedendaags Concert bezocht	Tentoonstelling bezocht	Musical bezocht	Toneelstuk bezocht	Klassiek Concert bezocht	Kunstwerk gekocht	Opera/ Operette bezocht
Als je kunstenaar wil worden moet je maar zelf zien hoe je je geld verdient. Daar moet de overheid geen rol bij spelen.	69%	63%	63%	58%	61%	55%	53%	52%	49%
Ik zie niet in waarom voor een opera wel subsidie wordt gegeven en voor een musical niet.	68%	53%	62%	49%	72%	50%	39%	55%	48%
In het verleden is er door de overheid teveel geld aan kunst en cultuur uitgegeven.	61%	51%	53%	48%	53%	47%	46%	50%	49%
Als een orkest, ballet of toneelgezelschap niet minstens de helft van hun kosten aan inkomsten kunnen krijgen dan moet de overheid geen subsidie geven.	58%	45%	55%	44%	53%	45%	44%	55%	40%
Al die mensen die protesteren tegen de bezuiniging op de kunst doen het uit eigenbelang.	55%	42%	47%	35%	46%	33%	37%	41%	42%
Nu er bezuinigd moet worden is het terecht dat kunst en cultuur op deze manier wordt aangepakt.	54%	44%	43%	33%	45%	35%	32%	39%	28%
Het verstrekken van subsidie voor kunst en cultuur is een teken van beschaving.	51%	63%	62%	68%	60%	70%	73%	69%	71%
Toegang tot musea die door de overheid betaald worden zou gratis moeten zijn.	51%	49%	44%	48%	52%	43%	45%	46%	45%
Het is niet goed dat staatssecretaris Zijlstra weinig verstand heeft van kunst.	50%	57%	56%	64%	57%	63%	72%	62%	62%
Als een museum niet minstens de helft van zijn kosten aan inkomsten kan krijgen dan moet de overheid geen subsidie geven.	48%	33%	44%	30%	49%	31%	24%	37%	29%
Bezoekers aan opera's en het gesubsidieerd toneel betalen veel te weinig voor hun kaartjes.	43%	39%	37%	36%	40%	32%	35%	41%	39%
Ik hoop dat de volgende regering de bezuinigingen op kunst en cultuur weer terugdraait.	36%	52%	46%	59%	49%	58%	56%	56%	65%

Uit deze tabellen blijkt dat zowel de politieke voorkeur als de eigen kunstconsumptie van invloed zijn op het oordeel over subsidie aan kunst en cultuur en de voorgenomen bezuinigingen. PVV-kiezers ondernemen relatief weinig activiteiten op het gebied van kunst en cultuur en zijn zeer voor de bezuinigingen. Kiezers van VVD en CDA zijn beduidend actievere kunstconsumenten, maar zij steunen in grote meerderheid de bezuinigingen.

Aan de volledig andere kant van het spectrum zitten de kiezers van D66 en Groen Links (en in mindere mate van de PvdA). Zij consumeren relatief meer kunst en zijn met een duidelijke meerderheid tegen deze bezuinigingen. De SP neemt een tussenpositie in. Qua consumptie aan de relatief lagere kant (tussen PVV en VVD-kiezers), maar voor wat betreft het standpunt dichterbij de PvdA-kiezers.

Protesten tegen de bezuinigingen worden dus niet breed gedragen door de samenleving, maar wel door een fors deel van de mensen die gebruik maken van de wat exclusievere voorzieningen.